

Robert Eriksson
Intendent
Telefon 08-508 28 951
Fax 08-508 28 808
robert.eriksson@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm

BEGRÄNSNING AV KONSERTVERKSAMHETEN PÅ GRÖNA LUND, LILLA ALLMÄNNA GRÄND 15, JUNGER OCH HULTGREN

Förslag till beslut

- 1 förelägga AB Gröna Lunds Tivoli, org. nr. 556014-0823, Lilla allmänna gränd 9, 115 21 Stockholm, att begränsa konsertverksamheten till högst 15 konserttillfällen på Stora scenen per år med start från och med 2008
- 2 konserterna ska avslutas senast klockan 22.00 samtliga dagar i veckan
- 3 detta beslut ska gälla från delgivningsdagen

Gunnar Söderholm

Pia Winbladh Högfors

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har sedan 1995 handlagt klagomål på störningar från Gröna Lund Tivoli i Djurgårdsstaden. Detta beslut rör endast frågan om bullerstörningar från tivoliverksamheten och från konserterna.

Den 5 mars 2002 fattade miljö- och hälsoskyddsnämnden beslut där man ansåg att de bullerdämpande åtgärder som AB Gröna Lunds Tivoli vidtagit för att minimera bullerstörningarna inomhus för de mest bullerutsatta var tillräckliga. Detta beslut överklagades till länsstyrelsen av grannarna Junger/Hultgren m.fl. boende på Lilla allmänna gränd 15-17.

Länsstyrelsen beslutade den 27 november 2003 att delvis återförvisa ärendet till nämnden med motiveringen att det ytterligare behövde utredas vilka maximala ljudnivåer som tivoliverksamheten orsakar inne hos de boende samt utreda om konsertverksamheten behöver prövas enligt miljöbalken. Detta beslut överklagades men vann sedermera laga kraft efter det att miljööverdomstolen den 25 maj 2007 beslutat att inte meddela prövningstillstånd.

Efter föreläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnden den 25 juni 2007 inkom bolaget med en bullermätning utförd inne i klagandens bostad. Mätningen visade att ljudnivåerna från konsertverksamheten överskrider gällande riktvärden både för ekvivalenta och maximala ljudnivåer. Miljöförvaltningen bedömer att det inte finns några tekniska lösningar för att reducera bullret och att det då är rimligt att begränsa konserttillfällena till högst 15 stycken per säsong samt att de inte får pågå senare än till klockan 22.00 samtliga dagar i veckan.

Bakgrund

Miljöförvaltningen har sedan 1995 handlagt klagomål på störningar från Gröna Lund Tivoli i Djurgårdsstaden. Klagomålen, främst från Junger och Hultgren boende på Lilla allmänna gränd 15. Klagomålen har framför allt gällt buller från tivolits verksamhet men senare har även klagomål på Gröna Lunds konserter inkommit till förvaltningen. En del i klagomålet gäller utredningen av ljudisoleringen av fasaden och återställandet av ventilationen till ursprungligt skick. Denna fråga handläggs i separat del av ärendet och ligger för närvarande hos miljööverdomstolen i väntan på provningstillstånd.

Efter dialog med miljö- och hälsoskyddsnämnden utförde AB Gröna Lunds Tivoli på eget initiativ bullerdämpande åtgärder på fastigheter med ljudnivåer utomhus över 60 dBA eq (ekvivalent). Detta skedde under hösten 2000. Efter åtgärderna underskred bullernivåerna från tivoliverksamheten Socialstyrelsens riktvärde på 30 dBA eq inomhus i dessa bostäder.

Den 5 mars 2002 fattade miljö- och hälsoskyddsnämnden beslut där man ansåg att de bullerdämpande åtgärder som AB Gröna Lunds Tivoli vidtagit för att minimera bullerstörningarna inomhus för de mest bullerutsatta grannarna var tillräckliga. Detta beslut överklagades till länsstyrelsen av Junger/Hultgren m.fl.

Länsstyrelsen beslutade den 27 november 2003 att delvis återförvisa ärendet till nämnden på följande punkter:

- De maximala nivåerna inomhus från verksamheten är inte utredda. Endast de ekvivalenta nivåerna från verksamheten utreddes, vilket inte var tillräckligt.
- Konsertverksamheten på Gröna Lund kräver en provning enligt miljöbalken då ljudnivåerna synes överskrida Socialstyrelsens riktvärden för musikbuller inomhus. Länsstyrelsen ansåg att det inte var tillräckligt att provningen av konsertverksamheten endast skedde enligt ordningslagen.

Detta beslut vann laga kraft efter det att miljööverdomstolen den 25 maj 2007 beslutat att inte meddela provningstillstånd.

Den 25 juni 2007 förelade miljö- och hälsoskyddsnämnden AB Gröna Lunds Tivoli att låta utreda dels de maximala ljudnivåerna inomhus från tivoliverksamheten och dels ljudnivåerna (maximala och ekvivalenta) inomhus från konsertverksamheten.

Den 11 september 2007 inkommer AB Gröna Lunds Tivoli med en bullerrapport i enlighet med nämndens föreläggande. Bullermätningen, som utfördes av Acoustic Control, visade att ljudnivåerna inomhus från konsertverksamheten överskrider Socialstyrelsens riktvärden för buller inomhus för både ekvivalenta och maximala nivåer. Däremot underskred ljudnivåerna från tivoliverksamheten riktvärdena inomhus, både med avseende på maximala och ekvivalenta nivåer.

Bullerrapporten visade också att ljudnivåerna på publikplats klarar gällande riktvärden för höga ljudnivåer och i och med det att AB Gröna Lunds Tivoli har ett fungerande egenkontrollprogram för konsertverksamheten.

Ett förslag till tjänsteutlåtande översändes den 18 mars 2008 till AB Gröna Lunds tivoli för yttrande. Kopia skickades till klaganden Junger/Hultgren för kännedom. Bolaget inkom med yttrande den 14 april 2008 i vilket de anser att det saknas grund för att begränsa tivoli- och konsertverksamheten. Bolaget anförde i yttrandet bl.a. att Boverkets råd bättre lämpar sig som riktvärden för denna typ av verksamhet än Socialstyrelsens riktvärden för buller inomhus.

Klaganden Junger/Hultgren inkom den 28 mars 2008 med synpunkter på förvaltningens förslag till tjänsteutlåtande. De anser bl.a. att alla former av musikframträdanden på Gröna Lunds stora scen förbjuds vid vite med omedelbar verkan.

Förvaltningens synpunkter

Av 2 kap 2 och 3 §§ miljöbalken framgår att den som bedriver verksamhet, dels är skyldig att skaffa sig den kunskap som krävs med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, dels vidta alla rimliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förhindra att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § framgår att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 2-6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Sammantaget är störningsbelastningen för de närboende runt Gröna Lund stor. Förvisso överskrider inte Socialstyrelsens riktvärden för buller inomhus från tivoliverksamheten, men med ljudnivåer utomhus på över 60 dBA ekvivalent från tivoliverksamheten överskrider Naturvårdsverkets riktvärde för externt industribuller på 40 dBA ekvivalent (efter klockan 22.00) regelbundet med över 20 dBA eq.

Överskrider gör också riktvärdena för buller för musik, både inomhus och utomhus. Det visar rapporten från bullermätningen som utfördes under augusti/september 2007 på uppdrag av AB Gröna Lunds Tivoli. För musikbullerstörningar i bostäder tillämpas Socialstyrelsens riktvärden för buller inomhus (SOSFS 2005:6). Riktvärdet på 25 dBA ekvivalent och 45 dBA maximalt, som gäller dygnet runt, överskreds under bägge konserterna då Acoustic Control mätte i klagandens bostad. Riktvärdet för ekvivalenta

nivåer överskreds med 12 respektive 16 dBA och riktvärdet för maximala nivåer överskreds med 4 respektive 7 dBA. Som en jämförelse kan sägas att en ökning med 3 dBA innebär en fördubbling av ljudtrycket.

Länsstyrelsens beslut innebär att det inte anses lämpligt att lämna frågan om konsertverksamheten på Gröna Lund oprövad enligt miljöbalken. Dagens reglering med stöd av ordningslagen anses alltså inte som tillräcklig.

Några tekniska åtgärder för att reducera ljudnivåerna från konsertverksamheten, i synnerhet utomhus på fasaden, har miljöförvaltningen svår att se. AB Gröna Lunds Tivoli har heller inte redovisat några förslag på sådana tekniska åtgärder. Att ytterligare sänka ljudnivån på publikplats bedöms inte som rimligt då AB Gröna Lunds Tivoli med egna mätningar visat att de klarar gällande riktvärden för höga ljudnivåer (SOSFS 2005:7).

Annan underhållning med inslag av musik som bl.a. "Sommarkrysset" har under en längre tid också bedrivits på Gröna Lund. Dessa evenemang bedöms dock inte innehålla så mycket inslag av renodlad musik och av sådan intensitet, att de klassas som konserter. Andra evenemang och mindre musikframträdanden på Lilla scen och Dansbanan bedöms inte heller vara renodlade konserter.

En störning av denna karaktär får anses, mot bakgrund av rådande omständigheter, som ortsvanlig och något som de närboende får ta hänsyn till. Vid en avvägning i ärendet får en begränsning av antalet konserter och deras varaktighet under dygnet anses som den mest rimliga skyddsåtgärden.

Miljöförvaltningen anser därför att det är rimligt att begränsa konsertverksamheten så att de närboende inte utsätts för fler konserter än 15 per säsong från Stora scenen och senast till klockan 22.00 samtliga dagar i veckan. Under perioden maj till september så innebär det ca fem konsertfria helger för de närboende. Fler konserter än så hålls dock sällan men det får anses vara av betydelse att begränsningen fastslås av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Slut

Bilagor

- Bilaga 1: Länsstyrelsens beslut från den 27 november 2003
- Bilaga 2: Miljödomstolens dom från den 30 november 2006
- Bilaga 3: Miljööverdomstolens beslut om att inte meddela prövningstillstånd från den 25 maj 2007
- Bilaga 4: AB Gröna Lunds tivolis yttrande från den 14 april 2008
- Kopia till: Ursula Junger och Tomas Hultgren